

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
 இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்

අ.සො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය / க.பொ.த. (உயர் தர)ப் பரீட்சை - 2022 (2023)

විෂය අංකය
 பாட இலக்கம்

09

විෂය
 பாடம்

ජීව විද්‍යාව

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය / புள்ளி வழங்கும் திட்டம்

I පත්‍රය / பத்திரம் I

ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරු අංකය விடை இல.								
01.	4	11.	3	21.	2	31.	3	41.	4
02.	2	12.	5	22.	5	32.	2	42.	4
03.	2/4	13.	1	23.	5	33.	3	43.	2
04.	4	14.	3	24.	4	34.	2	44.	1
05.	2	15.	4	25.	4	35.	5	45.	1
06.	5	16.	1	26.	2	36.	5	46.	1
07.	2	17.	3	27.	3	37.	3	47.	1
08.	Any	18.	5	28.	2	38.	5	48.	1
09.	2	19.	3	29.	4	39.	4	49.	2
10.	3	20.	5	30.	4	40.	1	50.	1

⊛ විශේෂ උපදෙස් / விசேட அறிவுறுத்தல் :

එක් පිළිතුරකට / ஒரு சரியான விடைக்கு ලකුණු 01 ලැබේ / புள்ளி வீதம்

මුළු ලකුණු / மொத்தப் புள்ளிகள் 1 X 50 = 50

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස්පෙළ) විභාගය - 2022 (2023)

09 - ජීව විද්‍යාව- II
ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

A කොටස - ව්‍යුහගත රචනා

I. (A) (i) නිර්වචනාපිතාරක සිසිසැකරයිමයක් තනන මොනොසැකරයිඩ ලෙසින් නම් කරන්න.

ග්ලූකෝස්, ෆ්රැක්ටෝස්

2 pts

(ii) (a) සෛල සන්ධියක් සත්‍ය කුමක් ද?

යාබද සෛලවල ප්ලාස්ම පටල / සෛලප්ලාස්මය සම්බන්ධ කරන ව්‍යුහ

1 pt

(b) පහත සඳහන් එක් එක් සිදු කිරීම සෛල සන්ධියක් බැගින් නම් කරන්න.

බරිස්සෙලියා තරලය කාන්දු වීම වැළැක්වීම : තද සන්ධි
ද්‍රව්‍ය ප්‍රවහාරවීම වැළැක්වීම : හිදුස් සන්ධි / සන්නිවේදන සන්ධි

2 pts

(iii) පහත සඳහන් එක් එක් සෛලයකි ප්‍රධාන කාර්යයක් බැගින් සඳහන් කරන්න.

(a) කොන්ට්‍රොයාසිට : කොන්ට්‍රොයාසිට් සල්ෆේට් / කොලජන් ප්‍රාවය කිරීම
(b) ඔස්ටියෝසයිට් : අස්ඵ පටකය නඩත්තු කිරීම

1 pt

1 pt

(iv) Rubisco වල කාබොක්සිලේස් සහ ඔක්සිජනේස් ප්‍රතික්‍රියාවන්හි එක් එකක් බැගින් නම් කරන්න.

1 pt

(a) කාබොක්සිලේස් ප්‍රතික්‍රියාව : 3 - පොස්ෆොග්ලිසරේට් / 3 -PGA

(b) ඔක්සිජනේස් ප්‍රතික්‍රියාව : 3 - පොස්ෆොග්ලිසරේට් / 3 -PGA / 2 - පොස්ෆොග්ලයිකොලේට්

1 pt

(v) නව ඩාවින් වාදයේදී සමෝධානය කර ඇත්තේ මොනවා ද?

- ඩාවින් වාදය / ස්වභාවික වරණ වාදය
- මෙන්ඩලිය ප්‍රවේණිය
- ගහණ ප්‍රවේණිය

3pts

(B) (i) ඇමීබා, ඇග්ලිනා සහ ජනිත සතුන් සිටින භාවිත කළමනාකරණ ඇති දෙවැනි ප්‍රවේශ සම්පූර්ණ කිරීමට *Amoeba, Euglena*, ඇබ්ලිඩාවෝස්, ආත්‍රොපෝඩාවෝස්, නිඩාරියාවෝස්, මොලුස්කාවෝස්, නෙමටෝඩාවෝස්.

(1) චක්‍රසෛලික ය.

2

එකසෛලික ය.

6

(2) අසමමිතික හෝ ද්විපාර්ශ්වික සමමිතික හෝ වේ.

3

අරීය සමමිතික වේ.

නිඩාරියාවා

(3) දේහය බිත්තියක් වී ඇත.

4

දේහය බිත්තියක් වී නොමැත.

5

(4) පාද ඇත.

ආත්‍රොපෝඩාවා

පාද නොමැත.

ඇනලිඩාවා

(5) සිලිනිඩරාකාර දේහයක් ඇත.

නෙමටෝඩාවා

දේහය සිලිනිඩරාකාර නොවේ.

මොලුස්කාවා

(6) කහිකා ඇත.

Euglena

කහිකා නැත.

Amoeba

❖ එක් පියවරක් හෝ වැරදි නම් ඉන් පහළට ඇති සියලුම පියවර සඳහා ලකුණු නැත.

12

(ii) සංයෝගාණුචිත කෘත්‍ය දෙකක් සඳහන් කරන්න.

- අභිතකර පරිසර තත්වවලට / විශ්ලිමට / අධික සීතලට / ඕදිමට ඔරොත්තු දීම / ප්‍රතිරෝධී වීම
- (ප්‍රවේණිකව සමාන, ඒකගුණ) බීජාණු නිපදවීම

2pt

(iii) එකසිනොනිෂරමේටා වංශයට අනන්‍ය ව්‍යුහාත්මක ලක්ෂණ ඉහත සඳහන් කරන්න.

- පංච අරීය සමමිතිය
- ජල වාහිනී පද්ධතිය
- නාල පාද
- එලකවලින් සමන්විත අන්තඃසැකිල්ල
- ස්නායු වලය සහ අරීය ස්නායු රැහැන්

(ඔනෑම තුනක්)

3

(iv) ඒකබීජ පත්‍රී පුෂ්පයක් සහ ද්විබීජ පත්‍රී පුෂ්පයක් අතර ඇති වෙනස්කම් දෙකක් සඳහන් කරන්න.

- ඒකබීජ පත්‍රී පුෂ්ප ත්‍රිඅංක වන අතර ද්විබීජ පත්‍රී පුෂ්ප පංචාංක හෝ වතුර්අංක වේ.
- ඒකබීජ පත්‍රී පුෂ්පවල පරිපුෂ්පය ඇත. ද්විබීජ පත්‍රී පුෂ්පවල මනි පත්‍ර හා දළ පත්‍ර පැහැදිලිව වෙන් කර හඳුනා ගත හැකිය. / පරිපුෂ්පය මනි පත්‍ර හා දළ පත්‍රවලට විභේදනය වී ඇත.
- ද්විබීජ පත්‍රී පුෂ්පවල පරාග කණිකා විවර තුනක් සහිතය. ඒකබීජ පත්‍රී පුෂ්පවල පරාග කණිකා එක් විවරයක් සහිතය
(ඕනෑම දෙකක්)

❖ ලකුණු ලබා ගැනීම සඳහා පුෂ්ප ආකාර දෙකම පිළිබඳව ලිවිය යුතුය. 2pts

(v) දෘඪ දැව සහ මෘදු දැව ලෙස හැඳින්වෙන්නේ මොනවා ද?

(a) දෘඪ දැව
ද්විබීජ පත්‍රී ශාකවල ද්විතියික සෛලම

marks

(b) මෘදු දැව
විවෘත බීජක ශාකවල දැව / සෛලම වාහිනී නොමැති දැව

2pts

(C) (i) ශාක පත්‍ර සාමාන්‍යයෙන් තිරස් ව හෝ සිරස් ව සකස් වී ඇත. මේ එක් එක් සැකැස්මේ වාසියක් බැගින් සඳහන් කරන්න.

(a) තිරස් සැකැස්ම
අඩු ආලෝක තත්ව යටතේ කාර්යක්ෂම ලෙස ආලෝකය ග්‍රහණය කිරීම

1pt

(b) සිරස් සැකැස්ම
තීව්‍ර ආලෝකයෙන් විය හැකි හානිය මඟ හරවා ගැනීම

1pt

(ii) කෘමීන්ගෙන් නිශ්චලත් සහ බනිජ ද්‍රව්‍ය ලබාගන්නා ප්‍රභාසංශ්ලේෂී ශාක දෙකක ගණ නාම සඳහන් කරන්න.

- *Nepenthes*
  - *Drosera*
  - *Utricularia*
- (ඕනෑම දෙකක්)

2pts

(iii) ආවෘතබීජ ශාකවල ද්විත්ව සංසේචනය සනුචෙන් හැඳින්වෙන්නේ කුමක් ද?

එක් ශුක්‍රාණු නාෂ්ටියක් විමබයක් / අන්ධය සමඟ එක් වීම හා අනෙක ධ්‍රැවීය නාෂ්ටි දෙක සමඟ එක්වීම

2pt

(iv) සාකච්චා ගුණාත්මකව පරීක්ෂා කළ හැකි වන අයුතුකම තීරණය කරන්න.

Ca²⁺ / කැල්සියම්

(v) ලුනු මූලාශ්‍රයේ වර්ණ ගැන්වූ කාබනාලික් සැකැස්මක් ආලෝක අන්වීක්ෂයෙන් පරීක්ෂා කිරීමේදී ශිඝ්‍රයෙන් තාපය ආවරණයෙන් වට වූ කෙටි, ඝන වර්ණදේහ සහිත සෛල නිරීක්ෂණය කළේ ය. මෙම සෛල නිව්ස හැක්කේ අනුනත විභාජනයේ කුමන කලාවේ ද?

ප්‍රාක් කලාව

40 X 2 1/2 = 100

2. (A) (i) මිනිස් හෘදයේ පහත සඳහන් කපාට පිහිටන නිශ්චිත ස්ථාන සඳහන් කරන්න.

(a) ත්‍රිකුණාකාර කපාටය

දකුණු කර්ණිකාව හා දකුණු කෝෂිකාව අතර

(b) අධිසද කපාටය

- දකුණු කෝෂිකාවෙන් පැන නගින පුප්පුශීය ධමනියේ ආරම්භක ස්ථානය හා
- වම් කෝෂිකාවෙන් පැන නගින මහා ධමනියේ ආරම්භක ස්ථානය

(ii) හෘද රජ්ජු යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ මොනවා ද?

කර්නික - කෝෂික කපාට, පීටිකා පේශිවලට සම්බන්ධ කරන (කන්තුමය) රැහැන්

(iii) පහත සඳහන් එක එකක් සඳහා හේතුව සඳහන් කරන්න.

(a) පපුවේ වේදනාව (Angina)

කිරීටක ධමනි පටු වීම

(b) හෘදයාබාධ (Myocardial infarction)

කිරීටක ධමනි (එකක් හෝ කිහිපයක්) අවහිර වීම

(iv) විස්තාර පීඩනය සහ ආංකුච පීඩනය යනුවෙන් හැඳින්වෙන්නේ මොනවා ද?

(a) විස්තාර පීඩනය

හෘදය විවේකී අවස්ථාවේදී / පූර්ණ හෘත් විස්තාරණයේදී රුධිරය පිටවීමක් සමඟ ධමනි තුළ ඇතිවන (රුධිර) පීඩනය

(b) ආංකුච පීඩනය

වම් කෝෂිකාව සංකෝචනය වීමේදී / මහා ධමනියට රුධිරය තල්ලු කර හැරීමේදී ධමන් පද්ධතිය / ධමනි තුළ ඇති වන පීඩනය

(v) ECG සටහනක P තරංගයෙන් නිරූපණය කෙරෙනුයේ කුමක් ද?

කර්ණිකා විධුර්වනය / SA ගැටය මගින් ඇති කරන ආවේගය කර්ණිකා මතින් පැතිර යාම

1pt

(B) (i) (a) මූලික පරිවෘත්තීය වේගය (BMR) සනුචුවන් හැඳින්වෙන්නේ කුමක් ද?

ආතතියක් නොමැති විටදී සහ පශ්චාත් අවශෝෂණ අවධියේදී විවේකයෙන් සිටින විටදී අවම පරිවෘත්තීය වේගය

1pt

(b) වැඩිමුණු පුරුදුමයකුගේ සාමාන්‍ය BMR හි පරාසය සඳහන් කරන්න.

දිනකට 1600 - 1800 kCal

1pt

(ii) කුඩා පෙප්ටයිඩ ඇමයිනෝ අම්ලවලට බැහැරවීම උත්ප්‍රේෂණය කරන මිනිසාගේ වන්සයිම දෙකක් නම් කරන්න.

- ඩයිපෙප්ටිඩේස්
- කාබොක්සිපෙප්ටිඩේස්
- ඇමයිනෝපෙප්ටිඩේස් (මිනෑම දෙකක්)

2pts

(iii) පරිවිත ප්‍රතිශක්තිය සනු කුමක් ද?

- දේහයේ ඇති T හා B වසා සෛල මැදිහත් වී 1762 mB kcal
- විශේෂ ආරක්‍ෂක ප්‍රතිචාර යොදා ගනිමින් ආක්‍රමණික, ආගන්තුක කාරක / ව්‍යාධිජනකයන් / ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් මගින් දේහය ආරක්‍ෂා කර ගැනීමට ඇති හැකියාව

2pts

(iv) ප්‍රස්ථාපිතයාටගේ හරිත ග්‍රන්ථිවල නිශ්චිත පිහිටීම සඳහන් කරන්න.

- හියෙහි උදරියව හා අන්තඝෝෂකයට පූර්වව

2pts

(v) වෘක්කීය අශ්ම ඇතිවීමට බලපාන හේතු **තුනක්** දෙන්න.

- (ප්‍රමාණවත් පරිදි ජලය පානය නොකිරීමෙන්) විජලනයට ලක් වීම
- මුත්‍රවල ක්ෂාරීය බව වැඩි වීම
- මුත්‍රවල pH වෙනස් වීම නිසා හටගන්නා ආසාදන
- පරිවෘත්තීය තත්ව
- පවුල් ඉතිහාසය (මිනෑම තුනක්)

3pts

(C) (i) (a) මොළයක් සහ අනවයාම ස්නායු දැහැන් සහිත සතුන් ඇතුළත් වන වංශයක් නම් කරන්න.

ජලැටිහෙල්මින්තෙස්

(b) භෞමික සහ භෞමෝන පරිවහනය කිරීමට අමතරව මස්තිෂ්ක සුළුමනා ගර්භයේ කාර්ය දෙකක් සඳහන් කරන්න.

- මධ්‍ය ස්නායු පද්ධතිය තුළ ඒකාකාර පීඩනයක් පවත්වා ගැනීම
- මොළය හා කපාලය අතර කම්පන අවශෝෂණය
- අපද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීමට දායක වීම

(මිනැම දෙකක්)

(ii) (a) කලලයේ පූර්ව මොළයේත් විකසනය වන මිනිස් මොළයේත් ව්‍යුහ දෙකක් නම් කරන්න.

- මස්තිෂ්කය
- තැලමස
- හයිපොතැලමස
- කේතු දේහය

(මිනැම දෙකක්)

(b) මිනිසාගේ පර්යන්ත ස්නායු පද්ධතියේ වාලක් නියුරෝනවල කාර්යය සඳහන් කරන්න.

- (කංකාල)පේශි / කාරක පටක / කාරක අවයව වෙත ස්නායු ආවේග / සංඥා ගෙන යාම (එමගී ඉවිවානුග ක්‍රියාවලි පාලනය කිරීම)

(iii) (a) නියුරෝනසහ අක්‍රීය තවල විඛණ්ඩ පවත්වා ගැනීමේ යෙදුණ පද්ධතියක් වන සාධක සඳහන් කරන්න.

- නියුරෝනවලට පිටත සහ ඇතුළත අයන සාන්ද්‍රණයන්හි විඛණ්ඩනය
- Na^+ හා K^+ සඳහා ඒලාස්ම පටලයේ වරණීය පාරගමනයාව
- සෝඩියම් - පොටෑසියම් පොම්පය

(b) ප්‍රකාශ සංවේදී සෛල උත්තේජනය වූ පසු මිනිසාගේ දෘෂ්ටිය සඳහා වූ ආවේගවල පර්යන්ත නිවැරදි අනුපිළිවෙළින් ලියන්න.

ද්වි ධ්‍රැව සෛල → ගැංග්ලියා සෛල → දෘෂ්ටික ස්නායුව → (මස්තිෂ්කයේ) අපර කපාල ධණ්ඩිකාව

(iv) (a) අංකුරණය සහ කඩ කඩ වීම මගින් ප්‍රජනනය කරන සතුන් ඇතුළත් වංශයක් නම් කරන්න.

නිධාරියා

(b) පිරිමින්ගේ ඉන්ද්‍ර කාලයේ කාන්තා දේහයේ සඳහන් කරන්න.

- ඉක්බිතිවල වලනයට අවශ්‍ය කරලමය මාධ්‍ය සැපයීම
- ස්ත්‍රී ප්‍රජනක මාර්ගයේ / පිරිමි මුත්‍ර මාර්ගයේ ඉතිරි වී ඇති මුත්‍රවල ආම්ලික බව උදාසීන කිරීමට උපකාරී වීම
- ඉක්බිතිවලට ශක්තිය / පෝෂණ ද්‍රව්‍ය සැපයීම
- මුත්‍ර මාර්ගයේ ආස්තරය ස්නේහනය කිරීම

මනෑම දෙකක් 2pts

(c) ආර්තවචාරණය සනු කුමක් ද?

කාන්තාවකගේ වයස අවුරුදු 45 - 55 අතර කාලයේදී ඩිමබමෝවනය හා ආර්තවය(ස්ථිර)ලෙසටම නතර වීම

1pt

(v) (a) ගර්භණී කාලයේදී ප්‍රොජෙස්ටරෝන්වල ප්‍රභව දේහයේ සඳහන් කරන්න.

- පීත දේහය
- කලල බන්ධය

2pts

(b) කලල විකසනයේදී කෝරියමේ කාන්තා සඳහන් කරන්න.

- කලලය / හූණය හා මව අතර ද්‍රව්‍ය හුවමාරුව
- මවගේ හූණයට / කලලයට ප්‍රතිශක්තිකරණ ආරක්‍ෂාව ලබා දීම
- (පීත දේහය පවත්වා ගැනීම සඳහා) hCG නිපද වීම
- *කැල වර්ගය 40 වේ*

3pts

(c) ගර්භණී කාලයේදී හූණයේ විශාලත්වය සහ තත්වය නිර්ණය කිරීම සඳහා භාවිත කළ හැකි ක්‍රමයක් සඳහන් කරන්න.

අතිරිච්චි ඡායාරූප / scanning

1pt

40 X 2 1/2 = ලකුණු 100

3. (A) (i) මිනිසාගේ දීර්ඝකාලීන ආතති ප්‍රතිචාර ප්‍රේරණය කරන හෝමෝන දෙකක් නම් කරන්න.

- කෝර්ටිසෝල්
- ඇල්ඩිස්ටෙරෝන්

2pts

(ii) අධිකයිරොයිඩිකාව සඳහා හේතුව කුමක් ද?

දේහ පටක අධික T₃ හා T₄ / ට්‍රයිඅයඩොකයිරොනීන් සහ තයිරොක්සීන් / තයිරොයිඩ් හෝමෝන මට්ටම්වලට නිරාවරණය වීම

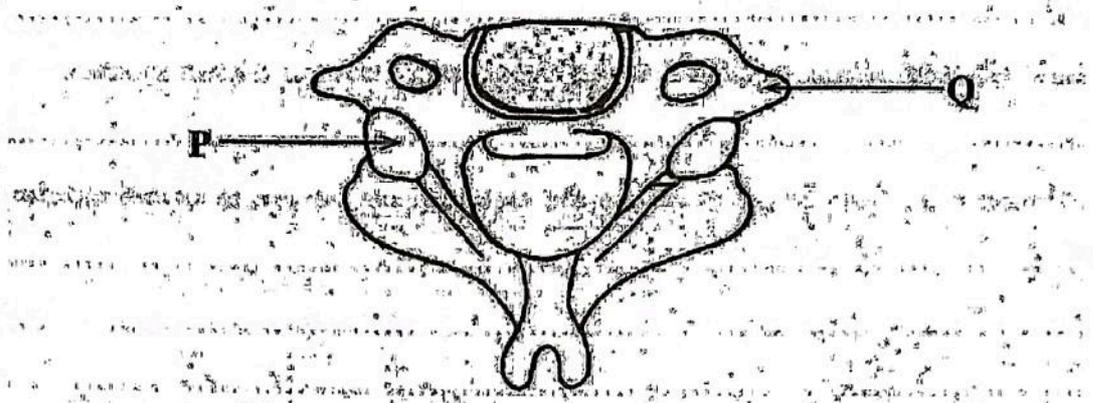
1pt

(iii) මිනිසාගේ මධුල ලිස්සීම තත්වයට හේතුව කුමක් ද?

අන්තර් කශේරුක මධුලේ අභ්‍යන්තර කොටස (බාහිරින් ඇති මුදුටු තුළින්) පිටතට නෙරා ඒම

1pt

(IV) මෙම ප්‍රශ්නය සහ අක්ෂර දැක්වෙන රූපසටහන මත පදනම් වේ.

(a) ඉහත රූපසටහනේ දැක්වෙන ව්‍යුහය හඳුනා ගන්න.

3 සිට 6 දක්වා ග්‍රෙව් කශේරුකාවක් / දර්ශීය ග්‍රෙව් කශේරුකාව

(b) එය නිවැරදි වී හඳුනාගැනීම සඳහා භාවිත කළ ලක්ෂණ දෙකක් සඳහන් කරන්න.

- ද්විභින්න කණ්ටක ප්‍රසාරය
- තීරයක් ප්‍රසාරවල එක් එක් පැත්තේ කුඩා ජ්‍යෙෂ්ඨ බැහිත් තිබීම

(c) P සහ Q ලෙස ලකුණු කර ඇති කොටස් නම් කරන්න.

- P - යාබද කශේරුකාව සමඟ සන්ධානය වීම සඳහා ඇති පෘෂ්ඨ
- Q - තීරයක් ප්‍රසාර

* ඉහත (a) වැරදි විට (b) සහ (c) සඳහා ලකුණු නැත.

(B) (i) (a) ජාන විභේදන ක්‍රියා ඇති වන ව්‍යාධි ප්‍රවේණික ආබාධයක හඳුනා ගන්න.

- වර්ණ අන්ධතාවය / දැකැහි පෙළ රක්තනීභාවය / හිතැල් කීටොසුරියා / සිස්ටික් ෆයිබ්‍රෝසිස්

(b) වර්ණදේහ විකෘති නිසා ඇතිවන මානව ප්‍රවේණික ආබාධ භූතස් නම් තර හි එක එකක් සඳහා වන විශිෂ්ට හේතුව සඳහන් කරන්න.

ප්‍රවේණික ආබාධය	හේතුව
• ඩවුන් සහලක්ෂණය	21 වන වර්ණ දේහයේ වැඩිපුර පිටපතක් තිබීම / ත්‍රිදේහතාව - 21
• ක්ලයිනෆෙල්ටර් සහලක්ෂණය (මුළු)	XXY / අතිරේක X වර්ණදේහයක් තිබීම (පිරිමි)
• ටර්නර් සහලක්ෂණය (ස්ත්‍රීන්ගේ)	XO / X වර්ණ දේහයේ ඒකදේහතාවය

* ආබාධය ලියා නැත්නම් හෝ වැරදි හෝ නම් හේතුවට ලකුණු නැත.

(ii) අභිභවනය සිදු වන්නේ කෙසේ ද?

වෙනත් ජානයක මැදිහත් වීම නිසා / වෙනත් පර්යක ඇති ජානයක මැදිහත් වීම නිසා / වෙනස් පර්යන්ති පිහිටන ජාන අතර සිදුවන අන්තර් ක්‍රියාව නිසා ජානයක රූපාණු දර්ශීය ප්‍රකාශනය වෙනස් වීම.

2pts

(iii) ප්‍රවේණි උපදෙසක සේවාවක ප්‍රධාන පරමාර්ථ දෙක මොනවා ද?

- (යුවලකට) ප්‍රවේණික ආබාධ සහිත දරුවෙකු පිළිසිද ගැනීමට ඇති අවදානම ඇස්තමේන්තු කිරීම
- එබඳු අවස්ථා මඟහරවා ගැනීමට අවශ්‍ය උපදෙස් දීම

2pts

(iv) (a) RNA අවප්‍රවාහ මත DNA තැනීම සඳහා අවශ්‍ය වන වත්පයමය නම් කරන්න.

රිබර්ස් ට්‍රාන්ස්ක්‍රිප්ටේස්

1pt

(b) cDNA ප්‍රස්තකාලයක අඩංගු වන්නේ මොනවා ද?

සෛල / පටකවලින් විසංගමනය කරන ලද mRNA ප්‍රතිලේඛනයෙන් ලබා ගත් අනුපූරක DNA

1pt

(v) (a) සෛලයක් තුළට ආගන්තුක DNA ලබාගැනීම සඳහා ජාන තුවක්කුව භාවිත කරන්නේ කෙසේ ද?

- බැරලෝහවල කුඩා අංශු
- DNA වල පිටපත් විශාල සංඛ්‍යාවකින් ආලේප කර
- එම අංශු ඉහළ ප්‍රවේගයකින් (පරිණාමය විය යුතු සෛලයට) විදීමෙන්

3pts

(b) DNA ඇඹිලි සලකුණු කිරීමේදී කුඩා සමජාතික පිළිපුම් (STR සලකුණු) භාවිත කිරීමේ වාසි සඳහන් කරන්න.

- ඒවා ජනෝමය තුළ බහුල වීම
- PCR මගින් පහසුවෙන් ප්‍රගුණනය කළ හැකි වීම
- බෙහෙවින් විචලන වන බහුරූපතාව
- ලාක්ෂණික STR විශාල සංඛ්‍යාවක් තිබීම

4pts

(C) (i) පරිසර පද්ධතියක ප්‍රාථමික පරිභෝජකයා සහ නිකේතනය සනුචෙන් හැඳින්වෙන්නේ මොනවා ද?

(a) ප්‍රාථමික පරිභෝජකයා

ප්‍රාථමික නිෂ්පාදකයන් පරිභෝජනයට ගන්නා ජීවීන්

1pt

(b) නිකේතනය

යම්කිසි ජීවියෙකු පරිසරය තුළ ඉටු කරන කාර්යභාරය / ජීවියෙකු තම ජීවිකාව සලසා ගන්නේ කෙසේද යන්න

1pt

(ii) පහත සඳහන් එක් එක් බියෝමයට අනිශ්චිත බලපෑ ඇති ප්‍රධාන මානව ක්‍රියාකාරකමක් බැගින් සඳහන් කරන්න.

(a) තුන්ප්‍රා

තෙල් / බනිප් / නිස්සාරණය

(b) සොමාලි කලාපික තෘණබුම්

කෘෂිකර්මාන්තය / ගොවිපල බවට පරිවර්තනය කිරීම

(c) උතුරු කේතුබර් වනාන්තය

දැව හා ගස් කැපීම

(iii) කැමරූන් පරිසර පද්ධතියක ප්‍රධාන ලක්ෂණ හතරක් සඳහන් කරන්න.

- ඝන තෘණ ආවරණයක් තිබීම
- විපුරුණු ශාක ස්වල්පයක් තිබීම
- ආවර්ති ගිනි ගැනීම් / වියළි කාලයේදී ගිනි ගැනීම්
- ගින්නට ප්‍රතිරෝධී ශාක තිබීම
- තුනී පස් තට්ටුවක් තිබීම

(මිනැම හතරක

(iv) ජෛව විද්‍යාත්මක විවිධත්වය සාරකම්පණය කිරීමට අමතරව ජෛව විවිධත්ව සම්මුතියේ ඇති ප්‍රධාන අරමුණු දෙක සඳහන් කරන්න.

- ජෛව විද්‍යාත්මක විවිධත්වයේ සංරචකවල තීරසර භාවිතය
- ප්‍රවේණික සම්පත් නිසා ලැබෙන ප්‍රතිලාභ සාධාරණව / සමානාත්මතාවයෙන් යුතුව බෙදා ගැනීම

2

40 X 2 1/2 = ලකුණු

4. (A) (i) විශේෂ විවිධත්වය සනුචෙන් හැඳින්වෙන්නේ කුමක් ද?

- වෙනස් විශේෂ අතර ඇති හඳුනා ගත හැකි ප්‍රභේද
- විශේෂ සංඛ්‍යාව හා
- ඒවායේ බහුලතාවය

(ii) ගැඹුරු මුහුදේ සිටින ආත්තකාමී ජීවී ආකාර දෙකක් තමා කරන්න.

- ශිතකාමී
- පීඩකාමී

(iii) රසායනික ස්වයංපෝෂී බැක්ටීරියා විශේෂ භාවිත කරන කාබන් ප්‍රභවය කුමක් ද?

CO₂ / කාබන්ඩයොක්සයිඩ් / අකාබනික කාබන්

(iv) මයිකොප්ලාස්මාවන්ට සහ පය්ටොප්ලාස්මාවන්ට පොදු ලක්ෂණ පිළිබඳව සඳහන් කරන්න.

- ප්‍රමාණයෙන් සමාන වීම
- ස්වායු ශ්වසනය / වෛකල්පිත නිර්වායු ශ්වසනය
- සමාන හැඩයක් තිබීම / හැඩය ගෝලාකාර හෝ සූත්‍රිකාමය වීම
- සෛල බිත්ති නැති වීම
- අංකුරණය සහ ද්විධ-ශ්වනය මගින් ප්‍රජනනය කිරීම

2pts

ඉන් 01 නැරඳවීම

(ඕනෑම දෙකක්)

(v) විෂාධිජනකයෙකුගේ ආක්‍රමණශීලීතාව යන්නෙන් හැඳින්වෙන්නේ කුමක්ද?

(ධාරකයාගේ ආරක්ෂක යන්ත්‍රණ මැඩ පවත්වමින්) ධාරකයාගේ පටක ආක්‍රමණය කර ගුණනය වීමේ හැකියාව

2pts

(B) (i) යෝග්‍ය නිෂ්පාදනයේදී රස ලබාදීම සඳහා භාවිත කරනු ලබන බැක්ටීරියා විශේෂ දෙකක් නම් කරන්න.

Lactobacillus bulgaricus

Streptococcus thermophilus / Streptococcus sp.

2pts

(ii) පහත සඳහන් එක් එක් ක්ෂුද්‍රජීවියා භාවිත කරමින් ඇමයිලේස්වලට අමතර ව වාණිජ වශයෙන් නිෂ්පාදනය කරනු ලබන එන්සයිමයක් බැඟින් නම් කරන්න.

(a) *Aspergillus niger*

සෙලියුලේස්

1pt

(b) *Aspergillus oryzae*

ප්‍රෝටියේස්

1pt

(iii) පානීය ජලය පිරියම් කිරීමේදී ඇලම් එකතු කරන්නේ මන්ද?

- ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් හා සියුම් අවලම්බන ද්‍රව්‍ය ඉවත් කිරීම / අවසාදනය වැඩි කිරීම

2pts

(iv) ක්ෂුද්‍රජීවීන් වර්ධනය වීම නිසා ආහාරවල සිදුවන භෞතික වෙනස්වීම් දෙකක් සඳහන් කරන්න.

- ආහාර මෘදු වීම
- වර්ණභවනය
- නූල් වැනි ස්වභාවයක් ඇති වීම
- සෙවල / මැලියම් සෑදීම

(ඕනෑම දෙකක්)

2pts

(C) (i) ප්‍රශස්ත පරිසර සාධක සලසා දීම හා සම්බන්ධ ගැටලුවලට අමතරව ඇළ කඩා හැරීමේදී සහ අනෙකුත් ස්වභාවික හා මානව හානි සහතික කළමනාකරණයේ වගකරුවන් මුහුණ දෙන ගැටලු හඟවන්නා කරන්න.

- නව තාක්ෂණයට ප්‍රවේශයක් නොමැති වීම
- (පහසුකම් වැඩි දියුණු කර ගැනීමට) මූල්‍යමය දිරි දීමනා නොමැති වීම
- ගුණාත්මක ප්‍රචාරණ / රෝපණ ද්‍රව්‍ය නිග වීම
- තාක්ෂණික ක්‍රම / වර්ධන තත්ත්ව පිළිබඳ දැනුම ප්‍රමාණවත් නොවීම

(ii) පවතින රෝපණ මාධ්‍යයකට සනිකාරණයක් එකතු කරන්නේ මන් ද?

පූර්වකය සඳහා භෞතික සන්ධාරණයක් ලබා දීමට

(iii) ප්‍රයෝගණය ආරම්භ කිරීම සඳහා බිජයක් සම්පූර්ණ කළ යුතු තත්ත්වයන් මොනවා ද?

- ජීව්‍ය විය යුතුයි.
- සුදුසු පරිසර තත්ත්ව සඳහා නිරාවරණය විය යුතුයි.
- සුප්තතාවය මැඩ පැවැත්විය යුතුයි.

(iv) (a) ආහාර පරිච්ඡේදයේ මූලධර්ම තුන මොනවා ද?

- ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් ඇතුළු වීම වැළැක්වීම
- ක්ෂුද්‍ර ජීවීන්ගේ වර්ධනය හා ක්‍රියාකාරීත්වය වැළැක්වීම
- ක්ෂුද්‍ර ජීවීන් විනාශ කිරීම

(b) කරවල නිෂ්පාදනයේදී මූල්‍යමය කාර්යභාරය සඳහන් කරන්න.

- (වේගයෙන්) ජලය ඉවත් කිරීම සහ
- ක්ෂුද්‍ර ජීවීන්ගේ වර්ධනය නිශේධනය / පාලනය කිරීම

(v) (a) නැනෝ ජෛව විද්‍යාත්මක යන්ත්‍රණවලින් හැඳින්වෙන්නේ මොනවා ද?

- පාරවිද්‍යුත් හරයකින් සමන්විත
- ගෝලාකාර නැනෝ අංශු

(b) නැනෝ ජෛව විද්‍යාත්මක භාවිත දෙකක් සඳහන් කරන්න.

- පිළිකාවලට ප්‍රතිකාර කිරීමට
- ජෛව ප්‍රතිබිම්භනය වැඩි දියුණු කිරීමට

(c) මානව හේතූන්ගෙන් අනුපිළිවෙල සකස් කිරීමේ (අනුකූලීකරණයේ) වාසි පහක් සඳහන් කරන්න.

- (ඇතැම් රෝග සඳහා) වැඩි දියුණු කරන ලද රෝග විනිශ්චය
- පිළිකා වර්ග හා බැඳී විකෘති හඳුනා ගැනීම
- ඖෂධ නිර්මාණය / ඖෂධවල බලපෑම නිවැරදිව පුරෝකථනය කිරීම
- මානව පරිනාමය / මානව විද්‍යාව අධ්‍යයනය
- ජාන විකිණීම
- ඖෂධ සඳහා පාලන පද්ධති ඇති කිරීම

5. උෞතනයේදී වර්ණදේහ සංඛ්‍යාව අඩුවන න්‍යෂ්ටි විභාජනය විස්තර කරන්න.

1. මෙම සෛල විභාජනය උෞතනය I යි.

එය උප කලා 4කින් සමන්විතයි. ඒවා නම්

2,3,4,5. ප්‍රාක් කලාව I, යෝග කලාව I, වියෝග කලාව I සහ අන්ත කලාව I

ප්‍රාක් කලාව I

- 6. වර්ණදේහ ඝන බවට පත්වීම ඇරඹේ.
- 7. න්‍යෂ්ටිකාව අතුරුදහන් වීමට පටන් ගනී.
- 8. උපාගමපට සංකීර්ණය සෑදේ.
- 9. උපාගම සෑදේ.
- 10. ඒ සමජාත වර්ණදේහ යුගලනය වීමෙන් හා
- 11. භෞතිකව සම්බන්ධ වීමෙනි.
- 12. අවතරණය සිදුවේ.
- 13. ඒ යුගලනය වූ (සමජාත) වර්ණදේහ යුගලේ සහෝදර නොවන වර්ණදේහාංශවල / DNA අනුවල / දාමයේ කොටස් කැඩීමෙන්.

14, 15. හුවමාරු වීමෙන් හා (අනුරූපී ලක්ෂ අසලදී) නැවත සම්බන්ධ වීමෙනි.

- 16. ඒ මංසලවලදී ය
- 17. උපාගමපට සංකීර්ණය කැඩී / වෙන් වී
- 18. සමජාත වර්ණදේහ සුළු වශයෙන් එකිනෙකින් ඇත්වේ.
- 19. න්‍යෂ්ටි ආවරණය බිඳ වැටේ.
- 20. කේන්ද්‍ර දේහ ප්‍රතිවිරුද්ධ ධ්‍රැව කරා ගමන් කරයි.
- 21. සත්ත්ව සෛලවල තර්කුව සෑදේ.
- 22. එක් ධ්‍රැවයක සිට එන ක්ෂුද්‍ර නාලිකාවලට එක් එක් සමජාත වර්ණදේහයේ කයිතොටොකෝර් සම්බන්ධ වේ.
- 23. සමජාත (වර්ණදේහ) යුගල යෝග කලා තලය දෙසට ගමන් කරයි.

යෝග කලාව I

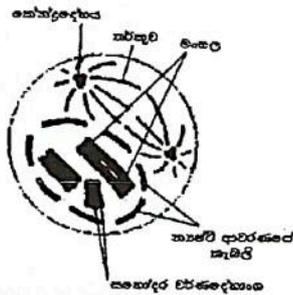
- 24. සමජාත (වර්ණදේහ) යුගලේ යෝග කලා තලය මත සකස් වේ.
- 25. ඒ අහඹු ලෙස
- 26. එක් එක් යුගලයේ එක් වර්ණදේහයක් එක් එක් ධ්‍රැවයට මුහුණලා සිටින පරිදි ය.

වියෝග කලාව I

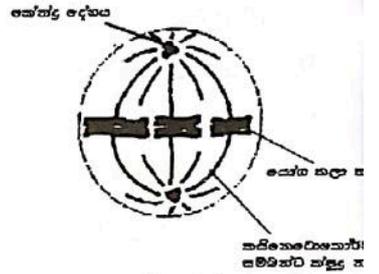
- 27. තර්කුවේ කයිතොටොකෝර් ක්ෂුද්‍ර නාලිකා කෙටි වේ.
- 28. සමජාත (වර්ණදේහ) යුගල වෙන් වේ.
- 29. එක් එක් යුගලේ එක් වර්ණදේහයක් ප්‍රතිවිරුද්ධ ධ්‍රැව දෙසට වලනය වේ.
- 30. සහෝදර වර්ණදේහාංශ සෙන්ට්‍රොමීයරයට සම්බන්ධ වී
- 31. තනි ඒකකයක් ලෙස එකම ධ්‍රැවය දෙසට වලනය වේ / ගමන් කරයි.

අන්ත කලාව I

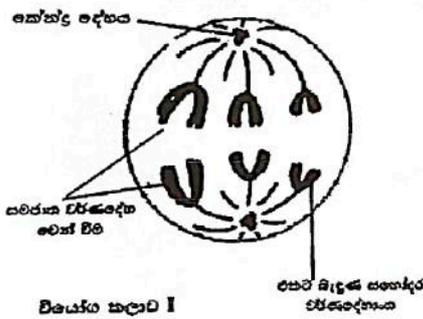
32. සම්පූර්ණ ඒක ගුණ වර්ණදේහ කට්ටලයක් එක් එක් ධ්‍රැවයේ ඒකරාශී වී පවතී.
33. න්‍යෂ්ටි ආවරණය සෑදේ.
34. ඒ එක් එක් ඒක ගුණ වර්ණදේහ කට්ටලය වටා ය.
35. න්‍යෂ්ටිකාව යලි දිස්වේ
36. තර්කුළු කැඩී බිඳී යයි.
37. වර්ණ දේහ සනවීම ලිහිල් වී ක්‍රොමැටින් බවට පත්වේ.
38. ප්‍රවේනිකව සර්වසම නොවූ දුහිතෘ න්‍යෂ්ටි දෙකක් සෑදේ.

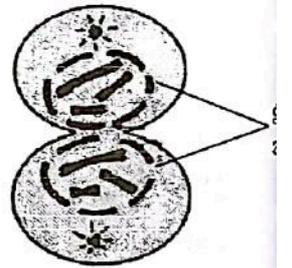
ප්‍රාක් කලාව I

යෝග කලාව I

වියෝග කලාව I

අන්ත කලාව I

සම්පූර්ණයෙන් නම් කරන ලද රූප සටහනකට ලකුණු 03 බැගින්
 අසම්පූර්ණ ලෙස නම්කරන ලද / නම් නොකරන ලද රූප සටහනට ලකුණු 02 බැගින්

ඕනෑම කරුණු

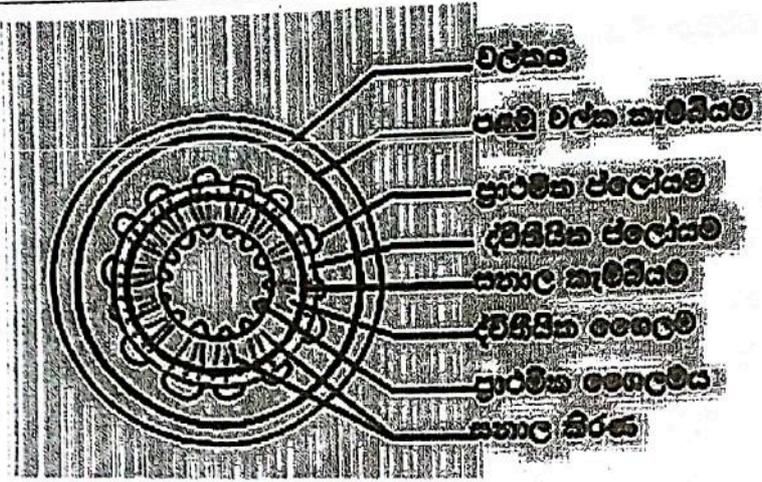
34 X

ප්‍රාක් කලාව I, යෝග කලාව I, වියෝග කලාව I, අන්ත කලාව I
 රූප සටහන් සඳහා එක් රූපසටහනකට ලකුණු 3
 සම්පූර්ණයෙන් නම් කළ රූප සටහනකට - ලකුණු 03
 කොටසක් නම් කළ / නම් නොකළ රූප සටහනකට - ලකුණු 02
 කරුණු 34ට වඩා ලියා ඇත්නම් ලකුණු 02ක් එක් කළ හැකිය.

මුළු ලකුණු

6. ද්විතීජ පත්‍රී කඳක ද්විතීයික වර්ධන ක්‍රියාවලිය කෙටියෙන් විස්තර කරන්න.

1. පාර්ශ්වික විභාජක / සනාල කැම්බියම සහ වල්ක කැම්බියම මගින්
2. නිපදවනු ලබන නව සෛල හේතුවෙන් සිදුවේ.
3. සනාල කැම්බියම තනි සෛල ස්තරයකි.
4. එය මජ්ජාවට / ප්‍රාථමික සෛලමයට පිටතින් / සහ
5. ප්‍රාථමික ප්ලෝයමට / බාහිකයට ඇතුළතින් පිහිටන
6. විභාජක සෛල වලින් හට ගන්නා
7. අඛණ්ඩ සිලින්ඩරයක් ලෙස පවතී.
8. එය ප්‍රාථමික සෛලම දෙසට / සනාල කැම්බියමින් ඇතුළට
9. ද්විතීක සෛලම ඇති කරයි.
10. ප්‍රාථමික ප්ලෝයම දෙසට / සනාල කැම්බියමෙන් පිටතට
11. ද්විතීයික ප්ලෝයම ඇති කරයි.
12. වල්ක කැම්බියම තද හා
13. ඝනකම් ආවරණයක් නිපදවයි.
14. එය පරිවර්මය දෙසට / බාහිරයට නිපදවනු ලබන
15. වල්ක සෛල / ඉටිමය සෛලවලින් සමන්විතය.
16. ප්‍රාථමික වර්ධනය හා ද්විතීයික වර්ධනය එකවර සිදුවේ.
17. සනාල කැම්බියමෙන් නිපදවන සමහර මූලික / සෛල දිගැටි හැඩයක් ගන්නා අතර
18. ඒවා කදේ දික් අක්ෂයට සමාන්තරව දිශානත වී ඇත
19. මේවා මගින් සෛලම පටකයේ වාහකාභ, වාහිනී ඒකක, සෛලම මෘදුස්ථර හා සෛලම තන්තු සහ
(ඕනෑම 2ක්)
20. පෙතේර නල ඒකක, ප්ලෝයමීය තන්තු, සහවර සෛල, ප්ලෝයමීය මෘදුස්තර සෛල නිපද වේ.
(ඕනෑම 2ක්)
21. (සනාල කැම්බියමෙන් නිපදවන ලබන) සමහර මූලික කෙටි වන අතර
22. ඒවා කදේ අක්ෂයට ලම්භකව දිශානත වී ඇත
23. එමගින් සනාල කිරණ සෑදේ
24. ද්විතීයික වර්ධනය අඛණ්ඩව / දිගටම සිදුවන විට ද්විතීක සෛලම ස්ථර ලෙස තැන්පත් වේ.
25. ඒවායේ බිත්ති ලිඟ්නිභවනය වේ.
26. 27. අපිවර්මය පිටතට තල්ලු වී පිපිරී
28. 29. වියළී ගැලවී යයි
30. වල්ක කැම්බියම මගින් සාදනු ලබන පටක ස්තර (දෙකක්) මගින් එය ප්‍රතිස්ථාපනය වේ
31. ඒවායේ සෛල බිත්තිවල සුබෙරින් තැන්පත් වීම නිසා
32. වල්ක සෛල අජීවී වේ.
33. වල්ක කැම්බියම (ස්ථරය) බිඳේ.
34. නව වල්ක කැම්බියමක් හට ගනී.
35. 36. වල්කයේ පිටත ප්‍රදේශය පිපිරී ගැලවී යයි.
37. (පරිවර්මයේ) වාසිදුරු / කුඩා සිදුරු ඇතිවේ.

(එක් නම් කිරීමකට එක ලකුණ බැගින්)

සම්පූර්ණයෙන් නම් කරන ලද නිවැරදි රූප සටහනට 1 X 8

ඕනෑම කරුණු 35 x 4 =

කරුණු 35ට වඩා ලියා ඇති විට ලකුණු 02ක් එකතු කර

මුළු ලකුණු

7. (a) බැක්ටීරියා අධිරාජධානිය, යුකැරියා අධිරාජධානියෙන් වෙනස් වන්නේ කෙසේදැයි පැහැදිලි කරන්න.

- 1., 2. බැක්ටීරියා අධිරාජධානියේ සාමාජිකයින් ප්‍රාග්ධනාණුක වන අතර යුකැරියා අධිරාජධානියේ සාමාජිකයන් සුන්‍යාණුක වේ
3. බැක්ටීරියා (අධිරාජධානියේ) සෛල බිත්ති සංයුතිය පෙප්ටිඩොග්ලයිකන් වන අතර
- 4, 5, 6, 7. යුකැරියා (අධිරාජධානියේ) සෛල බිත්ති සංයුතිය සෙලියුලෝස්, හෙමිසෙලියුලෝස්, සහ කයිටින් වේ.
- 8., 9. බැක්ටීරියා (අධිරාජධානියේ) භිස්ටෝන් DNA සමඟ සම්බන්ධ නැති අතර යුකැරියා (අධිරාජධානියේ) භිස්ටෝන් DNA සමඟ සම්බන්ධ වේ.
- 10, 11. බැක්ටීරියා (අධිරාජධානියේ) ඉන්ට්‍රොන් දුර්ලභ නමුත් යුකැරියා (අධිරාජධානියේ) (ජාන ඉන්ට්‍රොන් වඩා බහුල වේ.
- 12, 13. බැක්ටීරියා (අධිරාජධානියේ) RNA පොලිමරේස් එක් වර්ගයක් ඇති අතර යුකැරියා (අධිරාජධානියේ) RNA පොලිමරේස් ආකාර කිහිපයක් ඇත.
- 14, 15. බැක්ටීරියා (අධිරාජධානියේ) ප්‍රෝටීන සංස්ලේෂණයේ ආරම්භක ඇමයිනෝ අම්ලය ෆෝමිල මෙතියොනීන් වන අතර යුකැරියා (අධිරාජධානියේ) ප්‍රෝටීන් සංස්ලේෂණයේ ආරම්භක ඇමයිනෝ අම්ලය මෙතියොනීන් වේ.
- 16, 17. බැක්ටීරියා වර්ධනය ස්ට්‍රෙප්ටොමයිසීන් / ක්ලෝරැම්ෆිනකොල් / ප්‍රිතිප්වක මගින් නියේධනය වන නමුත් යුකැරියා වර්ධනය ඒවා මගින් නියේධනය නොවේ.

(ලකුණු ලබාගැනීම සඳහා අධිරාජධානිය දෙකෙහිම එක් එක් තත්ව ලිවිය යුතුය. උප මාතෘකා දෙකක් යටතේ හෝ වගුවක් ලෙස වෙන වෙනම ලියා ඇත්නම් පිලිතුරට ලබා දෙන ලකුණෙන් 10% ක් අඩු කරන්න.)

(b) ක්ෂුද්‍රජීවී ලෝම පාලනය කිරීම සඳහා භාවිත කරනු ලබන එන්තක් විස්තර කරන්න.

1. දුර්වල කරන ලද ව්‍යාධිජනකයින් හෝ ජීවීන්ගේ කොටසක් අඩංගු අවලම්බනයක් එන්තතක් වේ.
2. එන්තක් ප්‍රතිශක්තිය ප්‍රේරණය කිරීම සඳහා භාවිත කෙරේ.
එන්තක් ආකාර කිහිපයකි.
3. අධිපණ කරන ලද සජීවී එන්තත්වල
4. 5. දුර්වල කරන ලද, ජීවී ව්‍යාධිජනකයන් අඩංගු වේ.
6. සැබෑ ආසාදන අනුකරණය කරයි.
7. ධාරකයා තුළ ව්‍යාධිජනකයා සක්‍රීයව පවතී.
8. ජීවිතාන්තය දක්වා ප්‍රතිශක්තිය සපයයි.
9. බුස්ටර් / ද්විතියික / නැවත නැවත ප්‍රතිශක්තිකරණය / එන්තත්කරණය අවශ්‍ය නොවේ.
10. උදා: සරම්ප, කම්මුල්ගාය, රුබෙල්ලා / MMR එන්තත / පැපොල සඳහා එන්තත්
11. අක්‍රීය කරන ලද එන්තත්
12. අක්‍රීය කරන ලද / මරණ ලද ව්‍යාධිජනකයන් අඩංගු වේ.
13. බුස්ටර් / ද්විතියික / නැවත නැවත ප්‍රතිශක්තිකරණය / එන්තත්කරණය අවශ්‍යයි.
14. උදා : ජලහීනිකාව / ඉන්ෆ්ලුවෙන්සා / පෝලියෝ / කොළරාව සඳහා එන්තත්
15. උප ඒකක එන්තත්
16. (මෙම) එන්තත්වල ව්‍යාධිජනකයාගේ ප්‍රතිදේහජනක කණ්ඩ පමණක් අඩංගු වේ.
17. උදා : පිටගැස්ම එන්තත / ටොක්සොයිඩ් එන්තත
18. මෙහි ව්‍යාධිජනකයාගෙන් ලබා ගත් අක්‍රීය කළ ධූලක අඩංගු වේ.
19. උප ඒකක එන්තත් පිටගැස්ම / ගලපටලය / හෙපටයිටිස් B සඳහා භාවිත වේ.
20. සමහර උප ඒකක එන්තත් / හෙපටයිටිස් B එන්තත ජාන ඉංජිනේරු තාක්‍ෂණය මගින් නිපදවනු ලැබේ.
21. බුස්ටර් / ද්විතියික / නැවත නැවත සිදුකරන ප්‍රතිශක්තිකරණය / එන්තත්කරණය අවශ්‍ය වේ.

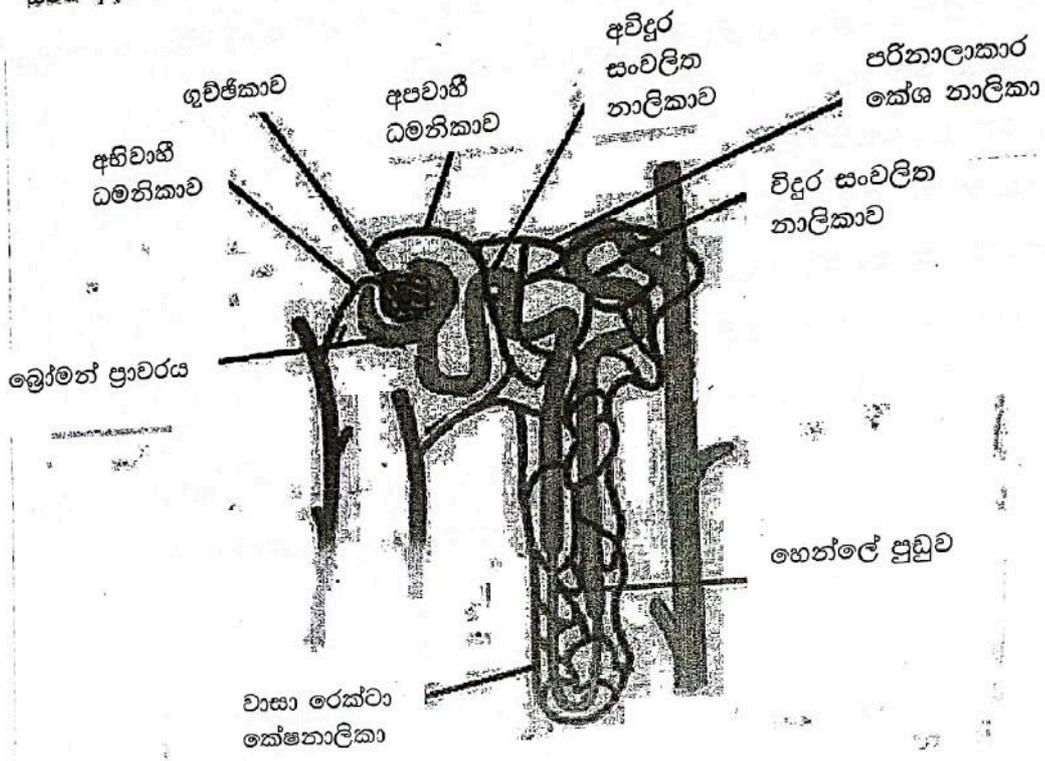
17 + 21 = 38

ඕනෑම කරුණු 37 X 4 = 148

කරුණු 37ට වඩා ලියා ඇති විට ලකුණු 02ක් එකතු වේ.

මුළු ලකුණු 150

8. (a) මිනිස් වෘක්කයේ ක්‍රියාකාරී ඒකකයේ සම්පූර්ණයෙන් නම් කරන ලද රූපසටහනක් ආශ්‍රිත රුධිර වාහිනී ද සමඟ අඳින්න.

නිවැරදි රූප සටහන - ලකුණු

නිවැරදි නම් කිරීම (9 x 1) = ලකුණු

(b) මිනිසාගේ මූත්‍ර සෑදීමේ ක්‍රියාවලිය විස්තර කරන්න.

1. (මිනිස් වෘක්කයේ ඇති) වෘක්කාණු සහ ඒ ආශ්‍රිත රුධිර වාහිනී මේ සඳහා සහභාගී වේ. (එහිදී ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම් 03ක් සිදුවේ. ඒවා නම්)
  2. අතිපරිශ්‍රාවණය
  3. වරණීය ප්‍රතිශෝෂණය සහ
  4. ප්‍රාවයයි.
  5. රුධිරය ඉවිෂ්කාවේ කේශනාලිකා බිත්තිය හරහා සහ බ්‍රෝමන් ප්‍රාවරයේ ඇතුළු බිත්තිය හරහා (ගමන් කරනවිට)
  6. බ්‍රෝමන් ප්‍රාවරයේ කුහරය තුළට අධික පීඩනයක් යටතේ රුධිරය පෙරීම සිදුවේ
  7. මෙහිදී රුධිර සෛල, පට්ටිකා, සහ විශාල අණු / ප්ලාස්ම ප්‍රෝටීන රුධිරයේ රඳවා තබා ගැනේ.
- 8/9. ජලය, අයන, ඇමයිනෝ අම්ල, ග්ලූකෝස්, විටමින්, නයිට්‍රජන්ය අපද්‍රව්‍ය සහ අනෙකුත් කුඩා අණු බ්‍රෝමන් ප්‍රාවර කුහරයට පෙරීම සිදුවේ. (මින්දා ද්‍රව්‍ය 03ක් එක් කරුණක් ලෙස ගන්න.)
10. (සමහර ද්‍රව්‍ය) වරණීය ප්‍රතිශෝෂණය සිදුවන්නේ අන්තරාල තරලයට / නාලිකා වටා ඇති කේෂනාලිකා ජාලයට / රුධිරයට ය.
  11. අවිදුර සංවලිත නාලිකාවේදී සෝඩියම් අයන / Na^+ , ග්ලූකෝස්, ඇමයිනෝ අම්ල (මින්දා දෙකක් (වරණීය ලෙස) සක්‍රීයව ප්‍රතිශෝෂණය කෙරේ.

- 12., 13. පොටෑසියම් අයන / K^+ සහ (බොහෝ) බයිකාබනේට් අයන / HCO_3^- (අන්තරාල තරලයට) අක්‍රියව ප්‍රතිශෝෂණය කෙරේ.
- 14. (අවිදුර සංවලිත නාලිකාව තුළදී පෙරණයේ ඇති ද්‍රාව්‍ය ද්‍රව්‍ය අන්තරාල තරලයට ගමන් කරන විට) ජලයෙන් වැඩි කොටසක් අක්‍රියව / ආසුනිය මගින් ප්‍රතිශෝෂණය වේ.
- 15. එවිට පෙරණය තවදුරටත් සාන්ද්‍ර වේ.
- 16. සක්‍රිය ලෙස H^+ / හයිඩ්‍රජන් අයන ස්‍රාවය කෙරේ.
- 17. ඇමෝනියා / NH_3 අක්‍රියව ද
- 18, 19. මූෂධ සහ විෂ ද්‍රව්‍ය සක්‍රිය ලෙස ද ස්‍රාවය කෙරේ.
- 20. හෙන්ලේ පුඩුවේ අවරෝහණ බාහුවේදී ජලය අක්‍රියව ප්‍රතිශෝෂණය කෙරේ.
- 21., 22. පෙරණය හෙන්ලේ පුඩුවේ ආරෝහණ බාහුවේදී Na^+ සෝඩියම් අයන (ප්‍රධාන ලෙස) අක්‍රියව සහ සක්‍රියව ප්‍රතිශෝෂණය වේ. එහිදී ජලය ප්‍රතිශෝෂණය සිදු නොවේ.
- 23. එම නිසා (විදුර සංවලිත නාලිකාව දෙසට ගලා යාමේදී) පෙරණය වඩාත් තනුක වේ.
- 24., 25. විදුර සංවලිත නාලිකාව තුළදී ADH නිසා අක්‍රියව ජලය ප්‍රතිශෝෂණය (වැඩි)වේ.
- 26., 27., 28. එසේම ඇල්ඩිස්ටරෝන් හෝර්මෝනයේ ක්‍රියාකාරීත්වය නිසා Na^+ / සෝඩියම් අයන ප්‍රතිශෝෂණය හා K^+ / පොටෑසියම් අයන ස්‍රාවය වේ.
- 29., 30. විදුර සංවලිත නාලිකාව තුළදී H^+ ස්‍රාවය හා HCO_3^- / බයිකාබනේට් අයන ප්‍රතිශෝෂණය වේ.
- 31. පෙරණය අවසාන සැකසීමෙන් සංග්‍රාහක ප්‍රණාලය තුළ මූත්‍ර නිපදවේ.
- 32., 33., 34., සංග්‍රාහක ප්‍රණාලය තුළදී ADH බලපෑම නිසා ජල ප්‍රතිශෝෂණය වැඩිවී, පෙරණය තවදුරටත් සාන්ද්‍ර වේ. එසේම
- 35., 36., 37. සෝඩියම් අයන / Na^+ ප්‍රතිශෝෂණය හා පොටෑසියම් අයන / K^+ ස්‍රාවය ඇල්ඩිස්ටරෝන් මගින් වැඩිවේ.

මිනැම 34X 4 = 136

සම්පූර්ණයෙන් නම් කළ රූපසටහනට 14

උපරිමය එකතුව 150

9. (a) මිනිස් ශුක්‍රාණුවක මූලික ව්‍යුහය විස්තර කර එහි එක් එක් කොටසේ කාර්ය සඳහන් කරන්න.

ව්‍යුහය

- 1. ශුක්‍රාණුවක් හිස, මැද කොටස / දේහය, වල්ගය යන (ප්‍රධාන) කොටස් තුනෙන් සමන්විත ය.
- 2. හිසෙහි ඒකගුන න්‍යෂ්ටියක් අඩංගු ය.
- 3. හිසෙහි පූර්ව කෙළවරේ විශේෂ ආශයිකාවකි.
- 4. එය අග්‍ර දේහය ලෙස හැඳින්වේ.
- 5. එහි ජලවිච්චේදක එන්සයිම අඩංගු වේ.
- 6. නිද : ට්‍රිප්සින් හා
- 7. හයලුරොනිකේස් ය.

- 8. මැද කොටසේ බොහෝ මයිටකොන්ඩ්‍රියා ඇත.
- 9. වලිගයේ දිගු කයිකාවකි.
- 10. එය ක්ෂුද්‍ර නාලිකා දර්ශීය 9 + 2 සැලැස්ම දරයි.

එක් එක් කොටසේ කෘත්‍යයන් හිස

- 11. ඒක ගුණ න්‍යෂ්ටිය - පිතෘ ප්‍රවේණික ද්‍රව්‍ය රැගෙන යයි.
- 12. අග්‍ර දේහයේ ඇති ජල විච්චේදක එන්සයිම - ඩිම්බයේ පිටත පටල විනිවිද යාමට ශුක්‍රාණුවට උදව් කරයි.

මැද කොටස

- 13. මයිට්‍රොකොන්ඩ්‍රියා / ATP / ශක්තිය සපයයි.
- 14. ඒ වලිගයේ වලනය / පිහිනීම සඳහා ය.

වලිගය

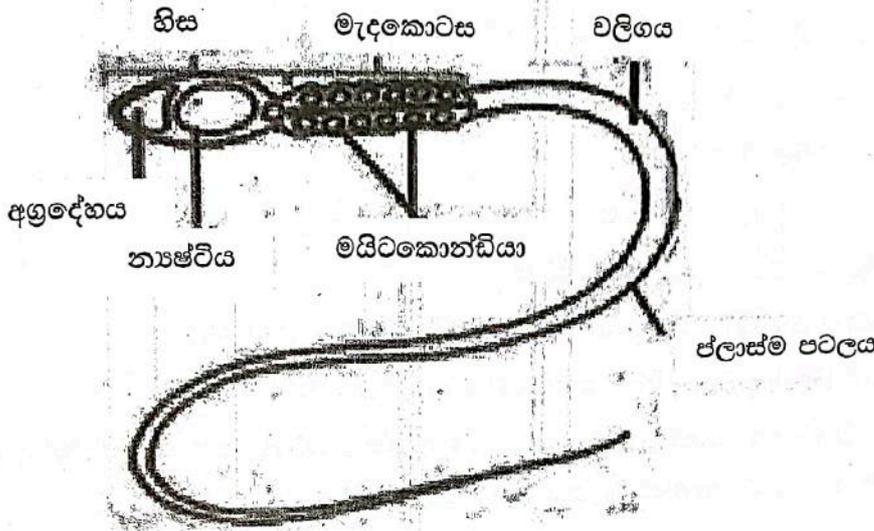
- 15, 16. ශුක්‍රාණුවට (ස්ත්‍රී) ප්‍රජනක මාර්ගය ඔස්සේ ඩිම්බය දෙසට පිහිනා යාමට උදව් කරයි.

(b) මිනිසාගේ ශුක්‍රාණුජනනයේ හෝමෝනමය යාමනය පැහැදිලි කරන්න.

- 1. පිරිමින් වැඩිවියට පැමිණීමට මොහොතකට පෙර
- 2. හයිපොතැලමසයෙන්
- 3. GnRH මුදා හැරේ.
- 4. එමගින් පූර්ව පිටියුටරිය උත්තේජනය වී
- 5. FSH සහ
- 6. LH නිදහස් කරයි / නිපදවයි
- 7. ඒවා වෘෂණවල (වීවිඩ) සෛල මත ක්‍රියා කරයි.
- 8. ලිංගික හෝර්මෝන නිපදවීම හරහා ශුක්‍රාණු ජනනයට යොමු කරයි.
- 9. LH මගින් ලේඩිග් සෛල උත්තේජනය වීමෙන් / LH ලේඩිග් සෛල මත ක්‍රියා කිරීමෙන්
- 10, 11, ටෙස්ටෙස්ටරෝන් හා අනිකුත් ඇන්ඩ්‍රොජන් නිපදවීමෙන් (ශුක්‍රාණු ජනනය දිරිගන්වයි / ප්‍රවර්ධනය කරයි.)
- 12, 13. FSH වර්ධනය වන ශුක්‍රාණුවලට පෝෂණය සැපයීම සඳහා සර්ටෝලී සෛල උත්තේජනය කරයි.
- 14, 15. සෘණ ප්‍රතිපෝෂී පද්ධති දෙකක් මගින් ලිංගික හෝර්මෝන නිපදවීම පාලනය කිරීම මගින් ශුක්‍රාණු ජනනය යාමනය වේ.
- 16, 17. (ඉහළ මට්ටමක ඇති) ටෙස්ටෙස්ටරෝන් හයිපොතැලමස මත ක්‍රියාකර GnRH ස්‍රාවය වීම / නිපදවීම නිශේදනය කරයි / අඩු කරයි.

18., 19., 20. එසේම එය පූර්ව පිටියුටරිය මත ක්‍රියාකිරීම මගින් FSH සහ LH ස්‍රාවය වීම / නිපදවීම වළකයි. / අඩු කරයි.

21., 22. 23. සර්ටෝලී සෛල මගින් නිපදවනු ලබන ඉන්හිබිත් පූර්ව පිටියුටරිය මත ක්‍රියාකර FSH ස්‍රාවය හෝ නිපදවීම අඩු කරයි. / නිශේධනය කරයි.

සම්පූර්ණයෙන් නම් කළ රූපයට ලකුණු 06

අර්ධ ලෙස නම් කළ රූපයටහතට ලකුණු 03

$16 + 23 = 39$

මනුෂ්‍ය $36 \times 4 = 144$

සම්පූර්ණයෙන් නම් කළ රූපයට - ලකුණු 06

රූප සටහනේ කොටසක් (යටත් පිරිසෙයින් කොටස් 04 ක) නම් කිරීමට - ලකුණු 03

මුළු ලකුණු 150

10. පහත සඳහන් ඒවා පිළිබඳ කෙටි සටහන් ලියන්න.

(a) ශාක කෘත්‍රීම ලෙස අභිජනනය කිරීමේ අවශ්‍ය

1. ජීවින් අතර / විශේෂයක් තුළ විවිධත්වය අඩු වේ. / විවිධත්වයට බලපායි.
2. (එමගින්) ජාන / ප්‍රවේණික විවිධත්වය අඩු වේ
3. විශේෂයේ පරිණාමික යෝග්‍යතාවයට අහිතකර ලෙස බලපායි.
4. (එනිසා) ආසාදනවලට ප්‍රතිරෝධීතාව අඩු වේ.
5. සහජ / සංජානනීය විෂමතාවන්ගේ ඉහළ ව්‍යාප්තිය / වැඩිවීමක් සිදුවේ.
6. සරුභාවය අඩු වේ.
7. ස්වභාවික වරණය සඳහා ඇති අවස්ථා අඩුවේ. / සීමාකාරී වේ.
8. (එනිසා) දුර්වල ජීවින් / ආබාධ සහිත ජීවින් නොනැසී ජීවත් වේ.
9. ගහණයේ ජානමය යෝග්‍යතාවය අඩු වේ.

10. සමයුග්මකතාවය වැඩි වේ.
11. ,12. එනිසා අහිතකර නිලීන විකෘති ලක්ෂණ / ගතිලක්ෂණවල ප්‍රකාශනය වැඩි කරයි.
13. අන්තරාහිඡනන අවපාතයක් ඇති කරයි.
14. සෘණාත්මක සහසම්බන්ධිත ප්‍රතිචාර ද පෙන්වයි.
15. එනිසා සෘජු නිරීක්ෂණ යටතේ නොපවතින ලක්ෂණ පිරිහී යයි.

(b) ඔකසාකි ඛණ්ඩ සහ ඒවායේ සංස්ලේෂණය

- 1, 2. මේවා කෙටි DNA ඛණ්ඩ වේ.
3. DNA ප්‍රතිවලිත වීමේදී සෑදේ.
4. DNA දාම / ද්විත්වතේලික්සය වෙන් වීම / ආරම්භ වනුයේ
5. ප්‍රතිවලිත ආරම්භයේදී ය. / ඔරි හිදී ය.
6. ඒ ප්‍රතිවලිතය ආරම්භ කරන ප්‍රෝටීන එය (Ori) සමඟ බැඳුණු විට ය.
7. එක් නව DNA දාමයක් පමණක් අඛණ්ඩව සංස්ලේෂණය වේ.
8. ඒ නව DNA දාම සංස්ලේෂණය කරන එන්සයිමය / DNA පොලිමරේස් එක් දිශාවකට පමණ $5' \rightarrow 3'$ දිශාවට පමණක් චලනය වන නිසා ය.
- 9, 10. අනෙක් DNA දාමය කුඩා ඛණ්ඩ ලෙස සංස්ලේෂණය වේ. ඒවා ඔකසාකි ඛණ්ඩ ලෙස හැදින්වේ.
11. ඔකසාකි ඛණ්ඩ ප්‍රමාදී දාමයේ පිහිටයි.
12. මෙම ඛණ්ඩ සම්පූර්ණ දාමයක් සෑදීමට එක් කෙරේ.
13. ඒ DNA ලයිගේස් මගිනි.

(c) කාන්තාර ශාක

1. ඉතා සුළු ලෙස / විරල ලෙස ව්‍යාප්ත වී ඇත.
2. ඒවා පුළුල්ව පැතිරී ඇත.
3. ඉහළ උෂ්ණත්වයට ඔරොත්තු දේ. / දරාගත හැක.
4. ජල හිඟතාවයන්ට ඔරොත්තු දේ. / දරාගත හැක.
5. මාංසල ශාක දේහයකි.
6. බොහෝ ශාක (ප්‍රභාසංස්ලේෂනයේ) C_4 මාර්ගය දක්වයි.
7. ගැඹුරට විහිදුණු මුල් ඇත.
8. පත්‍රවල පෘෂ්ඨ කේෂත්‍රඵලය අඩු වී ඇත. / කුඩා පත්‍ර ඇත.
9. කණ්ටක / කටු ඇත.
10. (පත්‍ර තුල) විෂ ඇත.
11. උදා : පතොක් / ඉයුෆෝබියා ශාක

15 + 13 + 11 = 39

ඔනෑම 37 X 4 =

370 වඩා ලියා ඇත්නම් ලකුණු